

→ **Hjælp til selvhjælp på www.energiguident.dk**

På energiguident.dk kan du finde flere gode råd om besparelser inden for el, vand og varme. Rådene er tilpasset, så de er enkle og lette at igangsætte. Du kan også kontakte et energiselskab eller se på deres hjemmeside for at få flere råd.

→ **Energiselskaberne sætter fokus på energibesparelser**

Energiselskaberne igangsætter en række initiativer for at øge fokus på energibesparelser for at hjælpe kunderne med at effektivisere brugen af energi. Udvikling af denne folder er et af initiativerne.

→ **Få flere råd på**

www.energiguident.dk

Energiråd til grønt-, fiske- og slikbutikker

Læs, hvordan du tjener penge ved at spare på energien

→ Information til grøntbutikker m.fl.

→ Spar mindst 10% af dit årsforbrug

I grønt-, fiske- og slikbutikker går størstedelen af elforbruget til køling og belysning.

Forbruget er naturligvis størst i åbningstiden, men også uden for åbningstid er det stort. Det skyldes, at der ofte er meget udstyr, som nødvendigvis skal være tændt i døgndrift for at holde varerne kolde.

Vær opmærksom på følgende:

- Sørg for korrekt temperatur i køle- og fryserum.
- Vælg A-mærkede køle- og fryseskabe
- Brug energieffektive armaturer med lysstofrør.
- Anbring kondensatoren så koldt som muligt.

→ At tænke energieffektivt kan også betyde øget salg!

Et godt salg hænger ofte sammen med den måde, du præsenterer dine varer på.

Du kan anvende forskellige former for lys, der fremhæver enkelte varer i forhold til andre – fx ved hjælp af spotbelysning. En metode til at få varerne til at fremstå endnu mere indbydende kan

være at benytte armaturer og lyskilder, der fremhæver bestemte farver.

Oftentimes kan du nedsætte dit elforbrug med mindst 10% blot ved at foretage nogle simple ændringer og holde øje med, at forbruget ikke stiger uden forklarlig grund.

Generelt om energibesparelser

For at opnå energibesparelser er det en god ide at arbejde målrettet og systematisk med virksomhedens energiforbrug: Du bør finde ud af, hvad du bruger energien på i dag, og herefter lave en plan for, hvad du vil gøre for at spare. På denne måde bliver det usynlige energiforbrug også synligt. Du kan lade dig inspirere af følgende faser:

Kortlægning og registrering

Hvad bruger virksomheden energi på, og hvor meget bruges der?

Identifikation af forbedringsmuligheder

Hvad kan du og dine kollegaer gøre for at nedsætte energiforbruget?

Handlingsplan

Hvad er dit mål for energiforbruget, og hvad har du valgt at gøre?

Evaluering

Efter et stykke tid – typisk 3-6 måneder – følger du op på din plan. Gik det, som det skulle? Hvad har du sparet?

→ Spareråd til grøntbutikker m.fl.

Anvend energibesparende lyskilder

- Benyt fortrinsvis lysstofrør og lavenergipærer som grundbelysning.
- Brug kun glødepærer, hvor du ønsker god farvegengivelse, og hvor lyset brænder i kort tid.
- Brug sparepærer, og spar 75% på elforbruget.
- Brug kun halogenbelysning for at fremhæve særlige genstande.
- Skift halogenpærer ud med metalhalogenpærer (koldtlyshalogen), så sparer du ca. 30% på elforbruget.
- Vær opmærksom på, at lavvot og lavenergi ikke er det samme.

Benyt energieffektive armaturer med lysstofrør

Lysstofrørsarmaturer har en forkobling, der er monteret i armaturet. Anvend elektroniske forkoblinger (HF-forkoblinger) – så kan du spare 17-20% af elforbruget, og lysstofrørens levetid forlænges.

Installér bevægelsesfølere i lagerrum

I lagerlokaler m.m. kan lyset ofte være tændt, uden at der er personer i lokalet. En bevægelsesføler, der styrer lyset on/off, vil være en energirigtig løsning.

Anbring kondensatoren så koldt som muligt

Anbringer du kondensatoren så koldt som muligt, vil den lettere kunne afgive varmen. For hver grad, du kan sænke kondensatortemperaturen, sparer du 2-5% af energiforbruget.

Indstil ikke temperaturen lavere end nødvendigt

En temperatur på -18°C er korrekt i fryserummet. De fleste levnedsmidler kan opbevares ved 5°C , undtagen fisk, der opbevares ved 2°C . Frugt, grønt og sodavand opbevares ved $10-12^{\circ}\text{C}$. En lavere temperatur øger energiforbruget med ca. 2-5% pr. grad og nedsætter køleanlæggets køleydelse.

Sørg for at tætne/udskifte utætte døre

Utætte pakninger og tætninger lader den afkølede luft sive ud og den varme luft ind. Dermed bruges der ekstra energi til køling. Undersøg, om tætninger og pakninger virker efter hensigten, og begræns åbning af døre. Udskift eller reparer døre, der ikke kan lukkes helt i.

Overvej udskiftning af forældede køle-/fryseskabe

Ved køb af nye køle-/fryseskabe bør du vælge A-mærkede produkter.

Kontrollér styringen på ventilationsanlægget

Er der urstyring på ventilationsanlægget, så sørg for jævnlige kontroller,

- at indstillingen af uret, der styrer start/stop af ventilationsanlægget, er korrekt.
- at uret passer, og knappen står på automatik.
- at luften, der blæses ind i lokalet, ikke er varmere end rumtemperaturen (21°C).